

İlân Tarifesi

Zayı, isim tashihi ilânları 150 kuruştur. Kongre ilânları 500 kuruştur. Cemiyetler, sendikalar tüzüğü ve ticari ilânlar pazarlığa bağlıdır. İlân ve yazı işleri için Teknik Sekretere müracaat
Telefon: 41173

SENDİKALI

DENİZ - İŞ

İŞÇİ, DÂVASINI
SENDİKALARDA
TOPLANMAKLA
HALLEDEBİLİR!

Sayı: 58 — 15 Şubat 1955 Salı 15 günde bir Salı günleri çıkar. Fikrî, içtimaî, iktisadî işçi gazetesi

Fi: 10 kuruş

İşçileri işinden attırmağa çalışan sendika başkanı

Görülen lüzum üzerine

Bir limonu sıkırsız suyunu alır ve sonra kabuğunu atar. Bir hareket cansız bir maddeye karşı tabiidir. Ama böyle bir hareket bir insan için hakşi nasmane olmaz elbette..

Bu hareket cansız bir maddeye karşı tabiidir. Ama böyle bir hareket bir insan için hakşi nasmane olmaz elbette..

Bir işçi bir işyerine girer orada senelerce çalışır gençliği ni, enerjisini orada tüketir, artık çalışma takati azalmıştır. Randımanını da kaybetmiştir. (İşverenin gözüyle iş gücü bakımından suyu gitmiş posası kalmıştır.)

İşte o zaman eline hemen bir kâğıt sıkıştırılır: (Görülen lüzum üzerine işinize son verilmiştir.)

Sermaye; daima fazla kâr peşinde koşar, bu sebeple işveren daha fazla randıman vermesi mümkün olan genç işçi arar.

Ama çıkardığı yaşlı işçi senelerce o müesseseye emek vermiştir. Gençliğini orada tük

zel bir iki cümle arar. Bu, onun en tabii hakkıdır. Ama bu kadar basit bir şey neden düşünülmez acaba)..
DENİZ İŞ

Minnacık bir böceği sakın küçümsemeyin, kocaman bir elmayı delik deşik eder. Sinek ufaktır demeyin bir tas çorbaya düşerse mide bulandırır.

Mikrop ise gözle görülmez ama sapa sağlam bir adamı bir kaç günde yatağa düşürür. Cemiyette de bu çeşit mahallüklaflar mevcuttur. Meselâ bizim mevzuumuz olan sendikacılığı ele alalım.

Sendikalar kanun yollarıyla ve kanunların emrettiği şekil

Bundan bir müddet evvel Denizcilik Bankası Yükleme servisinde çalışan 546 sicilli Şinasi ile 511 sicilli diğer işçi 16 postasında işe yazılmış iken işçilerin rahatsız olması dolayısıyla iş saatinde işe gide

miyeceklerini beyan etmeleri üzerine başka işçi gönderilmiş bu işçilerin her ne kadar servis memurları rapor tutmuşlar ise de o gün nöbetçi bulunan işçi mümessili Mehmet Ali Sarımın gayretiyle bu rapor iptal edile

ileri gitmiş dersiniz? Belki Rüştü Güneri, kendi si bizden sormağa pek cesaret edemez ama bazı kimselerin hatırına gelebilir — İşçi olmuş veya olmamış bir yolunu bulmuş, bir sendika başkanlığını eline geçirmiş geçinip gidiyor işte.. bırakın adamcağızı kendi haline ne is tersiniz zavallılıktan?

Evet bizim şahsen kimse ile bir alıp vereceğimiz yok ama kanunen kurulmuş bir federasyon olarak kendi branşımız

rek geriye alınmıştır. Fakat adı geçen işçilerin çalışacakları vapurda çalışan yükleme boşaltma servisi deniz işçileri sendikası başkanı Süleyman Özzeher ile yine bu

sendikanın ikinci başkanı Fethi Tanışın babası Hafız İlağa biyle tanılan Kemal Çavuş müştereken tanzim ettikleri bir raporla yukarıda adı geçen işçileri işi terkettiklerini belirterek vaziyeti idareye bildirmişlerdir. İşveren idare de derhal bu işçilerin işten atılması için muameleye başlamış ise de işçi mümessili Mehmet Ali Sarımın duruma müdahale ederek Süleyman Özzeher ile Hafız Çavuşun tuttukları raporun hakikate aykırı bulunduğunu çünkü işçilerin bu gemiye gitmediklerini ve aksi sabit olduğu takdirde mümessil olarak bu cezanın kendisine verilmesi

Sendikaları parçalamana mücadele etmiyeceğiz Rüştü Güneri

ketmiştir. Muhakkak ki yaşlı işçi de bir kalb bir gönül sahibidir. İşyerinden tatlı acı hül-yalarından ayrılırken işveren-den gülyüz tatlı söz bekler. Eline verilen kâğıt parçasında; (Görülen lüzum üzerine...) cümlesini değil belki bir teşekkür acılarını unutturacak gü-

de kurulur. Ve yine kanunen işçi vasfını haiz olanlar sendikalara girebilirler. Meselâ gemilerde hiçbir zaman çalışmamış olan bir vatandaş Gemi Adamları sendikasına giremez, kanunlar buna manidir.

Söz buraya gelince hemen

— Eğer sana sorarlarsa gemide çalıştı dersini dediler. Şimdi tok sözlü kaptanın bu cevabından sonra elimizi şakağımıza koyup düşünelim. Acaba sayın Rüştü Güneri neden lüzum görmüş de bir li-man cüzdanı almak için böyle bir yola tevessül edecek kadar

daki sendialarla ilgilenmek, onların durumlarıyla alâkadar olmak, onların hak ve menfaatlerini korumak, onların didik didik didilmesine, kurt yemiş elmaya dönmesine, hasta olup yatağa düşmesine göz yummamayız. Her vatandaşa saygı gösteririz ama kanunları, vatandaşın ferdi hürriyetinin üstünde tutarız.

Bunu yaparken de yine vatan vazifesi yaptığımızı kani iz.

SENDİKALI

ni peşinen kabul ettiği idareye verdiği bir imza ile iki işçinin işinden haksız yere atılmasına mani olmuştur.

İşin tuhaf tarafı M. Ali Sarımın kurtardığı işçiler Süleyman Özzehirin başkanı bulunduğu aynı işyerinde bulunan ikinci sendikannın üyeleridir.

Adı geçen işçi Şinasi bu durumu öğrenir öğrenmez Li-man Tahmil Tahliye işçileri sendikasına üye yazılmıştır.

İşçi sigortaları hastahanelerinde doktor ve yatak sayısı kifayetsiz

İşçi Sigortaları Hastahanelerinde doktorlar her gün 250 — 300 hastanın müracaatı ile karşılaşmakta ve bilhassa dahiliye polikliniklerinde bir mütehassısa 50 60 hasta düşmektedir. Bu durumdan ve üstün körü muayeneden işçiler kadar doktorlarda müste-kidirler. Bu hastahanelerde çalışan bir dahiliye mütehassısı:

— "Bir hekim günde ancak 15 hastaya lâıykı ile bakabilir. 15 hastadan sonra, dikkat, teşhis

kabiliyeti azalır.

100.000 işçiye 132 yatak!

İşçi sigortalarının Sultanahmet teki hastahanesinin bölgesi Gala ta köprüsünden ve Haliçten başlamakta Çekmeceye kadar devam etmekte ve Trakya bölgesi ile Kadıköy tarafında Kartal'ı da içine almaktadır. Bu suretle en az yüz bin kişilik bir işçi kitlesine hitap eden hastahane sadece 132 yatak bulunmaktadır. Hastahane bir doktorun baktığı yatak sayısı ise diğer hastahanelere nisbetle 5 misli fazladır. Gezici, yani verilen adresteki vak'alara giden ancak bir tek doktor bulunduğu için, bu doktor ancak 5 6 vak'aya müdahale edebilmekte ve günde en az 10 — 15 vak'a

doktorsuz kalmaktadır.

Kapı kapı dolaşan hastalar

Diğer taraftan işçiler de hastahane hastahane dolaştırılmaktan müstekidirler. Dün Topkapıda kolu kırılan bir işçi ilk önce Sultanahmete yollanmış, sonra Bakırköy'e gönderilmiştir. Bakırköy de de röntgen cihazı bulunmadığı için, kırık kolun verdiği ıstırapla hasta yeniden, Sultanahmete sevk edilmiştir.

Sigorta hastahaneleri, yatak doktor ve personel adedi bakımından tam bir kifayetsizlik içinde dir. Bu kifayetsizliğe yapılmakta olan 560 yataklı hastahanesinin de kâfi gelmeyeceği selâhiyetli şahıslar tarafından ısrarla söylenmektedir.

3 fabrika kuruluyor

Ankara, (Telefonla) — Yabancı sermayeyi teşvik kanunundan faydalanarak yeniden 3 fabrikannın memleketimizde kurulmasına müsaade verilmiştir.

Bu fabrikalar, bir dünyannın en büyük radyo fabrikaları olan Philips firması tarafından bir milyon lirası nakdi ve 510 bin lirası da ayrı sermaye ile İstanbul da kurulacaktır.

Hollanda sermayesi ile kurulacak olan bu fabrika radyo cihaz

ları telli ve telsiz tograf alıcı ve verici cihazları, telefon santral ve makineleri, bilumum elektrik ölçü aletleri imâl edecektir.

Amerika sermayesi ile kurulmakta olan ikinci fabrika kurşun ve mürekkepli dolma kalem İsviçre sermayesi ile kurulacak 3 üncü fabrika da her türlü inşaat malzemesi ve sıhhi malzeme imâl edecektir.

Bu sonuncu fabrikanın sermayesi 655.500 İsviçre frangıdır.

Bir dâva ve bir mütalaa

Yükleme - Boğaltma Servisi miş. Bu yüzden dâva 3 mart Deniz İşçileri Sendikasının bir kısım işçilere mahkemede açtığı dâva 14 üncü İş Mahkemesinde 20.1.1955 perşembe günü bakıldı. Dâvaya, işçileri temsilen Avukat Aclan, Denizcilik Bankasını da Avukat Muzaffer çıkmıştı.

İşçilerin avukatı Aclan, bu mahkemede 400 dâva açtığını ve bu dâvalara bakılmasını ileri sürerken hâkim, 400 kişiye birden dâva açtığını söylüyor-sunuz, ben 400 dâvaya birden bakmam, bunların içinden bir dâva alıyorum, netice ne çıkar sa umum işçiye teşmil edilir demiştir.

Banka avukatı Muzaffer ise dâvalara şimdi cevap vermiyeceğini, uzun mehil verilmesini istemiş ve müdafaa olarak karşı tarafın matbu dâva açtığı için kendisine matbu olarak cevap vereceğini söyle-

miş. Bu yüzden dâva 3 mart 1955 saat 9.30 a bırakılmıştır. Denizcilik Bankasının avukatının matbu olarak cevap vereceğim, bunun için uzun mehil istiyorum demesindeki mânayı biz doğru ve tatminkâr bir cevap olarak bulamadık. Zira bankanın elinde bir matbaa mevcuttur. Banka istese idini, bir saat içinde matbu olarak da cevap verebilirdi. Bankanın uzun mehil istemesindeki mânayı biz şöyle anlıyoruz:

Ve diyoruz ki, olsa olsa bu, bir kurnazlıktır. Banka, Süleyman Yılmaz ismindeki bir işçi mümessilinin yaptığı bir müracaatı vesile ederek, Hakem Kuruluna başvurarak:

Biz hafta tatilinde işçilere şimdiye kadar fazla ücret verdik, bizim fazla ücret verdiğimiz bir zat, işçiyi temsil eden mümessil Süleyman Yılmaz da (Devamı 2. sayfada)

Deniz işçilerinin sigorta primi

Bu yılbaşından itibaren deniz işçileride işçi sigortalarına dahil edilmişlerdir. Sigortaya her ay verilecek primin yarısı işveren, yarısı da işçi tarafından ödenmesi lâzım gelirken, deniz işçileri halen almakta oldukları maaşlardan işçi sigortaları için pirim kesilmesine itiraz etmekte ve aldıkları aylıklarla geçimlerini zor temin ettiklerini ileri sürerek pirim vermek istememektedirler. Bu durum karşısında bazı armatörler, personellerine pirim nisbetinde zam yapmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Liman dok sendikası cami altı şubesi idare heyeti üyeleri

Veznedarı Kerim Tepedelen

İkinci başkan Hidayet Volga

Sendika başkanı Enis Çakır

Genel Sekreter Sadi Metin

Muhasib Hüseyin Berber

İdare Kurulu üyesi
Mahmut Türdü

10 yıllık sağlık programı hazırlandı

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakancağ aidattan vatandaşın sağlığı ge Bugünkü vaziyette memleketi liği memleketin sağlık işlerini tan belik ve analık hallerinde icap e- mizde 23307 umumi hastalık yata zim etmek maksadiyle 10 yıllık bir den yardımlar temin edilecektir: ğı mevcuttur: Sağlık plânıyla bu sağlık programı hazırlamıştır. Bu Sağlık Sigortası mecburi ve ihti - miktar on senede 58222 ilavesiyle programın tahakkuku için de bir sağ yarı olaak tatbik edilecektir: Umu 80000 e kadar çıkarılacaktır: Yeni mi ve müllhak bütçelerle hususi açılacak müesseselere gelince bunla lik sigortası ve bir sağlık bankası mi ve müllhak bütçelerle hususi açılacak müesseselere gelince bunla kanun tasarısı a vücuda getirmiş İdare, Belediye, bütçelerinden ve rın 343 ü sağlık merkezleri, 16 s- tir. Bu plânın gerçekleşmesi için sermayesinden yarısından fazlası dinlenme yurdu, 16 sı sanatoryom, bir milyar yüz milyon liraya ih - bu bütçelerin iştirakiyle kurulmuş 16 sı akıl hastahanesi, 16 sı çocuk yaç görülmektedir. Bu para tedri müesseselerde, İktisadi devlet teşek hastahanesi, 16 sı doğumevi, 16 sı ci surette 10 yıl zarfında alınacak küllünde çalışanlar menafii umu - çocuk yuvası, 16 sı emrazi sariye, sigorta primlerinden ve müstah - miyeye hâdim cemiyetlerden maas 16 sı sağır, dilsiz ve körler müesse ve ücret alanlar ve İş Kanununu sesi, 16 sı hemşire okulu, 3 köy ebe Hükümlerine göre çalışanlar sigor okulu, 2 sağlık memuru okulu, taya girmek mecburiyetinde olan 3 cüzzam hastahanesi, 3 kanser 3 cüzzam hastahanesi, 3 kanser arama enstitüsü, 1 bakterioloji ens titüsü, 3 kimsesiz çocukları yetiş tirma yurdudur:

Sağlık Sigorta Kanunu ile alına

Söylesem tesiri yok sussam gönül razı değil

Sendikalar çalışma sahasında Diğer hâdise ise, bundan bir işçi ile işveren arasında zuhur müddet evvel Tophane işyerin- eden ihtilâf ve haksızlıkları sos de bir postabaşı ile yapılan mü- yal adalete uygun şekilde halli nakaşadır:

Bugün birçok medenî ve de Rihtım üzerinde otuz kâğıt balyası vardır. Saat onikiye on bes dakika var balvalar anbara

Ayrıca iş veren müessese de onun yarısını ödeyecektir: Bu mü kellefler istedikleri taktirde öde miş oldukları yüzde dört primin yarısı kadar bir ücret daha ver rek karı ve kocalarını veya çocuk larını sigortaya dahil edebilecek lerdir. Bu sigortaya ihtiyari kış meyerler yardımdan faydalanamı

İdare Kurulu üyesi Vehbi Özer

ÖZÜR DİLERİZ

Hasan Aslan Alptan kendisine ait gazetemizde çıkan bir yazı ile ilgili bir mektup aldık. Bazı husus ların tetkiki hususunda mektubu Basın Savcısına göstermek icap ettiğinden bu sayımızda mektubunu nes

demokratik memleketlerde sendikalar ve sendikacılar bu hakikatini tam mânasiyle tanımış, gerek işverenle, gerekse hükûmete muhatap olarak çalışmaktadırlar. Memleketimizde de sendikalar ve sendikacılar 1947 senesinden itibaren kanunen ve nesinden itibaren kanunen ve hükûmetçe tanınmıştır ve bugün yedi sene gibi bir maziye sahip olmuştur. Buna rağmen, memleketimizde halen demokratik zihniyete bir türlü ayak uyduramayanlar ve uydurmak istemiyenler tarafından sendikacılar işçiler tazyika maruz kalmaktadırlar. Bunun neticesi olarak sendika idarecileri ve işçi mümessilleri sudan bahanelerle tazyik altında tutularak kanun yolunda çalışmalarından uzaklaştırılmak istemektedirler. Halbuki biz işçiler her zaman işverenlerimizin isteğini ve her an ileri gitmesini istemekteyiz. Bu önsözden sonra burada iki hâdise üzerinde durmak yerinde olur kanaatindeyiz

Denizcilik Bankası T. A. O.

Anbarlama Servisine bağlı Aynıye Anbarında çalışan onbeş işçimizin gözü önünde cereyan eden ve tamamiyle haksız olarak sırf bir postabaşının yapmış olduğu muamele, işçiye karşı bir şeye yormak mümkün değildir. Bu vaziyette işverenin mizin sorup öğrenmeden yalnız işçilerin sırtından arslan payı alan bir postabaşının sözü ile işçi arkadaşlar gadre uğratılmıştır. İşverenimizin bu gibi hallere lâkayt davranmaları bütün işçiler ve bizleri çok müteessir etmektedir.

gidecek, mesafesi dört yüz metre kadardır. Yüz kiloluk el arabası ile yüzelli kilo gelen bir balye, bir işçi ile kaç dakikada gider ve gelir? Halbuki beriyanda üç tane çekici motor, dört tekerlekli, üç lâstikli arabası, bu el arabası ile taşınması istenen balyaların yanında hazır ve her arabaya on balya yüklenebilen bu arabalar mı, yoksa el arabaları mı daha çabuk iş görür, fakat ısrarı yapan bir postabaşıdır ve haksız da olsa dediği yapılacaktır, fakat bu yersiz iddiada işverenin ve işçinin zararı varmış, bunun ehemmiyeti yok. Bu kadarla kalsa bir şey değil. Bu yüzden altı işçimize yarımsar yevmiye para cezası verilmiştir, fakat işin hazin tarafı Müfettiş Şükrü Beyin işçilerden ifade alınmış, sizi alâkadar eder mi, diye işçilere hitabıdır. Şu âciz kafamla yüksek hakimliğinize soruyorum: eGlen ithal malları kimlerindir ve yağmur altında ıslanır, örür ise kimler zarar eder. Bunu en az sayın müfettiş kadar bu işe hizmet eden işçi de bilir.

İndi karar ile işçiye gözdağı vermek devri, tarih olmuştur. Postabaşılar, hattı hareketlerini bugünkü iş zihniyetine göre ayarlamaları işçi ve işveren menfaatlerine olduğu kadar kendi menfaatlerinin de icabıdır.

Kara Anbarlama Şubesi
Yönetim Kurulu İkinci
Başkanı ve Tophane İşçi
Başmümessili:

Ahmet Kaya

midir:

Açılacak olan yeni sağlık müesseseleri

Yıkaklandı: Yine ölenlerin cenazeleri sigorta tarafından parasiz olarak kaldırılacaktır.

redemedik. Özur dileriz.
SENDİKALI

Istanbul Liman ve dokları gemi sanyii işçileri sendikası yapı kooperatifinden Teklif isteme ilânı

Istanbulda Darülaceze arkasında Kaptanpaşa mahallesinde ve Kadıköy köşu yolunda kooperatifimizde ait arsalarda 58,50 metre kare üzerine ikişer katlı ceman 120 ev ve altı ev bir arada blok olarak evlerin inşaatı için kapalı zarf usulü ile teklif alınacaktır.

2 — Teklif alma 19.2.955 cumartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Kasımpaşa da liman ve dokları gemi sanayii işçileri sendikası Merkez binasında yapıla

Adres: Kasımpaşa Geyikli sinesinin yanında Geyikli apartmanı.

3 — İstekliler belirtilen gün ve saatten en geç bir saat evveline kadar tekliflerini makbuz mukabilinde yukarıda yazılı adrese teslim edecekler ve mütemmim bilgiyi aynı yerden alacaklardır

4 — Teklif yapacaklar tanzim edilen şeraiti mukavele ve fenniye dosyasını (30) TL. mukabilinde Denizcilik Bankası T.A.O.)

Malzeme Müdürlüğü Dikimevi Tophane Kooperatif başkanı Efdal Kurtoğlundan temin edebilirler.

5 — Postada vaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz.

6 — Muvakkat teminat (45.000) TL. dir.

Mühim Not:

İnşaat için lüzumlu olan Demir fımızdan verilecektir. çimento kapı ve çerçeveler tara

İhtiyarlık sigortası kanununun tadil edilmiş yeni şekli

(Geçen Sayıdan Devam).

- Milli bankalara;
- Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere;
- Gayrimenkullere;
- Sigortalılara mesken inşası için ve bu meskenleri ipotek etmek sure-

tiyle gayrimenkulün değerinin yüzde 90 ı karşılığı olarak yatırılmak suretiyle işletilir.

Bu karşılıkların yüzde 40 ı Devlet tahvillerine ve en çok yüzde 25 i de ipotek karşılığı olarak yatırılır.

Madde 32 — İhtiyarlık sigortasının mali bünyesi her beş yılda bir ve gerekirse daha önce, incelenerek alınacak sonuç bir raporla Çalışma Bakanlığına bildirilir.

Madde 33 (Muaddel) — Bir takvim yılı zarfında bu kanuna tabi işlerden aldıkları ücret miktarını, prim ödeme gün sayılarını ve namplarına tahakkuk ettirilen ihtiyarlık primlerini göstermek üzere İşçi Sigortaları Kurumunca sigortalılara senelik birer hesap kartı verilir. Bu hesap kartları

muhteviyatına yapılacak itirazların kuruma yazı ile bildirilmesi lâzımdır. Hesap kartlarının sigortalılardan alındığı tarihten itibaren bir yıl geçtikten sonra yapılacak itirazlar nazara alınmaz.

İşverenler ve işveren vekilleri, 29 uncu madde gereğince hazırlanacak nizamnamede hesap kartları hakkında uygulanacağı belirtilecek olan usullere riayet etmeye mecburdur.

Madde 34 — (6391 ile mülga).

Madde 35 — Bu kanunla yükletilen vebeleri yerine getirmiyen işveren veya işveren vekili hakkında 100 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. İşveren veya işveren vekili İşçi Sigortaları Kurumunun bu yüzden husule gelen zararlarını da ayrıca öder.

Madde 36 — Herhangi bir devreye ait aylığını o devre iptidasından itibaren üç yıl içinde alamayanların bu devreye ait aylıkları ödenmez.

Madde 37 (Muaddel) — İhtiyarlık Sigortasından aylık almakta iken ya

bancu memlekete giden kimselere yabancı ülkelerde kaldıkları müddete ait aylıkları verilmez. Bunlardan en geç 5 yıl içinde tekrar memlekete dönenlere, döndükleri tarihi takip eden ay başından itibaren, aylıkları ödenmeye devam olunur.

Madde 38 (Muaddel) — İşçi Sigortaları Kurumu, aylık bağlanması veya toptan ödeme yapılması için gerekli fi belgeler tamamlandıkça bağlanacak aylıkları ve yapılacak toptan ödemeleri en geç 1 ay içinde hesap ve tesbit ederek ilgililere yazı ile bildirir.

Sigortalılar ve bunların hak sahipleri, kararı bildiren yazıyı aldıkları gündünden başlamak üzere 3 ay içinde yetkili İş Mahkemesine başvurarak kurumun kararına itiraz edebilirler. Bu itiraz kararın tatbikini durdurmaz. Dávalar, Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununun serî muhakeme usulü hükümlerine göre görülür.

Madde 39 — İşçi Sigortaları Kurumu aylık veya toptan ödeme işlemle

(Devamı var)

Bir sendika işçisinin 6 liralık yevmiyesini 3 liraya indirmek için çalışıyor

(Baştarafı 1. sayfada)

lar arasında hayret uyandırmıştır. Meseleye kısaca temas edelim:

Bir müddet evvel Liman Tahmil Tahliye işçileri sendikası toplulukla bir iş ihtilâfı çıkmış varılan anlaşmaya göre de işveren Banka işçilere iş vermediği günler için yol, yemek gibi zarurî masraflara karşılık (600) kuruş asgarî ücret vermeyi iki taraf arasında imzalanan bir protokol mucibince kabul etmiştir.

Şimdi yukarıda ismi geçen ikinci sendika bazı saf ve cahil işçileri kandırarak imzalarını toplamış ve işverene şöyle bir müracaatta bulunmuş

— Biz iş verilmediği günler için (3) lira verilmesini istiyoruz.

— Tabii işveren işçilerin bu isteğini kabul ettiği takdirde, iş verilmediği günler (600) kuruş yerine (3) lira verilecektir.

Bu durum karşısında Liman Tahmil Tahliye işçileri sendikası bir beyanname ile durumu işçilere bildirmiştir.

Beyannamenin suretini aynen sütunlarımıza geçiriyoruz.

Senin yardım ve bağlılığının kuvveti ile bundan bir müddet evvel Sendikamız toplulukla bir iş ihtilâfı açarak işverenden işçiye iş verilmediği günler için yaptığı masraf karşılığı ola-

ücret veya yevmiye de vermiyor. Mademki işveren işçiye iş vermediği için yevmiye de vermiyor, hiç olmazsa işçinin yaptığı yol masrafı ve dışarıda yediği yemek masrafı karşılığı olarak işveren en az ücretimiz olan asgarî ücreti iş vermediği işçiye versin ve birçok uğraşmadan sonra bunu bankaya kabul ettirdik. Böylece iş verilmeyen işçiye en az ücretimiz olan 6 lira verilmesi garanti altına alınmıştır. Bu hususta yapılan protokol eklidir ve iş verilmeyen günlere ücret verilmesini sağlayan maddenin altı okunmuştur. Sen de oku anla. Denizcilik Bankası daha o zaman iş verilmeyen günlere 6 lira asgarî ücret verecekti. Fakat bir kısım işçiyi tensikata tâbi tutup çıkaracağını söylemeleri üzerine biz kimsenin ekmeğine mâni olmıyalım diye kadroya bağladık.

Şimdi yeni kurulan Liman Yükleme - Boşaltma Servisi Deniz İşçileri Sendikası, bizim Denizcilik Bankasına iş verilmeyen işçilere 6 lira asgarî ücret verilmesini kabul ettirdiğimiz ücreti 3 liraya indirmektedir. Eğer onlar iş verilmeyen günlere asgarî ücretin verilmesi hususunda bizim Denizcilik Bankasına kabul ettirdiğimiz ücretin derhal verilmesini veya iş verilmeyen günlere 6 lira verilmesinde başka 3 lira daha

rafı karşılığı olarak en az ücret olan 6 lira verilecektir. Hususunu karara bağladığı halde ve biz şimdi bu 6 lirayı 8 liraya çıkartmağa çalışırken:

Yeni kurulan Liman Yükleme - Boşaltma Servisi Deniz İşçileri Sendikası idarecileri kalıyor, sizden imza topluyor ve sizin bu imzanızı işverene götürüyor, diyor ki:

İşçi iş verilmeyen günler için yemek ve yol masrafı için Hakem Kurulunun 6 lira verilsin şeklinde verdiği kararını ve sizinle İstanbul Liman Tahmil ve Tahliye İşçileri Sendikasının iş verilmeyen günler için işçiye 6 lira verilmesi hakkında yaptığı anlaşma ile işçiye verilecek 6 lirayı istemiyor, bize en az 6 lira asgarî ücret değil 3 lira asgarî ücret veriniz, işçi de bunu kabul etmiştir, işçi bunu istiyor. İşte işçinin imzası. Görülüyor ki, yeni kurulan sözde işçi hakkını arayacak sendika, işverene verdiği bu imzalarınızla burada izahı uzun sürece mağduriyete sürükliyecektir.

Şimdi: Biz 6 lira protokolümüzü 3 liraya indirmeye çalışsan ve işçinin imzasını alıp işverene vermek suretiyle bu işi yapan Liman Yükleme - Boşaltma Deniz İşçileri Sendikası idarecilerine soruyoruz?

Beyler, siz işçi sendikası mı sizsiniz? Yoksa işveren sendikası mı sizsiniz? Eğer işçi sendikası ise-

Belediye gelirleri

(Baştarafı 1 incede)

şehirde lüks semtleri, ultra lüks Amerikan arabalarını görmek fırsatını bulmuştuk. Rivayete göre,

Adanalı milyonerlerin sayısı 25 30 civarında imiş. Bunların kazançları ise yine rivayetlere göre memleketimiz ölçülerin yaşan seviyelere varmakta imiş. Maama fiş bu servet debdebe ve ihtişamı rivayetlere dayandırmak suretiyle tasvire pek lüzum da yoktur.

Dikkatli bir göz memleketin en lüks barlarının bu şehirde toplanmış olduğunu gördükten sonra esasen bu büyük kazançlar hakkın da kafi bir fikir sahibi olur. Bu muazzam kazançla bir bakıma da bu günkü vergi sistemimizin bir neticesidir. Bir defa ziraat kazançlarının vergi dışı bırakılması diğer

tarafından gelir vergisi teşebbüslerinin en çok %35 nisbetine dayanması böyle bir netice doğurmak tadır.

Diğer taraftan Adana en pis şehirlerimizden birisidir. Yağmur lu havalarda diz boyu çamura saplanmaktan sokaklarda yürümek imkânsızdır. Bundan başka kenar mahallelerin perişan hali ve sokaklardaki insanların derbeder ve perişan vaziyetleri gözden kaçmamaktadır. İşte sıratla berteraf edilmesi gereken tezat buradadır. Adana belediyesi acaba milyoner hemşehrilerinden daha yüksek belediye vergileri tahsil etmek suretiyle şehrin bugünkü perişan manzarasını, Avrupalının herhangi bir sanayi şehrinin ar zettiği medeni manzaraya kalbe demez mi?

Bir dâva ve bir mütalaa

(Baştarafı 4 incede)

yazılı olarak bankamıza yaptığımız müracaatta söylemiştir. Bu ücretin indirmesini talep ediyoruz, demiştir.

Galiba şimdi banka istiyor ki Hakem Kurulu, işçinin hafta tatili ücretini indirsın, Hakem Kurulunun bu kararını banka alsın ve bunu mahkemeye vererek bu mevzuda Hakem Kurulunun verdiği bir karar vardır. Mahkeme bu karardan sonra bu dâvaya bakmaya salâhiyetli değildir desin ve işin içinden çıksın.

Duruşma sırasında bulunan avukatlar da durumu dikkatle

lerden izahat alarak dâvanın sebebini soruyorlardı. Dâva işçiler tarafından avukatlara anlatıldığı zaman, avukatlar da bu dâvanın kaybedilecek ihtimalinin kuvvetli olduğunu ve işçinin aleyhine tecelli olacak bir dâvada yüzlerce işçinin birden dâva açmalarının doğru bir hareket olmadığını, çünkü kaybedildiği takdirde her işçiden ayrı ayrı mahkeme masrafları ve diğer tarafın avukat ücreti alınacağını ve bunların işçiler için iyi netice olmayacağını söyleyerek bir nümune dâvanın açıldıktan sonra müspet netice çıktığı zaman diğer işçilerin de

Bu havadiste zikri geçen miktarın hakikatle ilgisini maalesef tahkik imkânını bulamadık. Ancak belediyelerimizin gelirlerinin imrenilecek bir seviyede olmadığı da malumdur. Meselâ gazete havadisinde mevzubahis olan Adana hususuyla son yıllarda büyük bir inkişafa mazhar olmuştur. İkinci Cihan harbinden sonra başlayan devrin şartları bu vilâyette bir taraftan sanayi ve ticaret sahasında hummalı faaliyetlere yol açmış ve Adana, memleketimizin bel başlı "zengin," beldesi haline

Sayın Cumhuriyetimiz Celâl Bayar bir işçi yemekhanesini ziyaretinde işçiler arasında...

— İzmir Liman İşçileri senelerdenberi üzüntü içinde bırakan ve müteahhitlerle araların

da sonu gelmeyen hadise ve ihtilaflara yol açan dava, Münakalat Vekâletinin teşebbüsü ise, Denizcilik Bankası müteahhitlerle olan mukavelesini feshetmiştir.

Böylelikle tahmil tahliye işçileri bundan böyle araya hiç bir muhavassıt girmeksizin doğrudan doğruya Denizcilik Bankasına bağlanacaktır.

Hatırlarda olduğu üzere bu ihtilaflardan mütevellit tahmil, tahliye işçileri tarafından bir müddet evvel grev mahiyetinde bir işi bırakma teşebbüsüne geçilmiş ve mesulleri halen muhafaza keme edilmektedir.

Bir sendika işçisinin 6 liralık yövmiyesini 3 liraya indirmek için çalışıyor (!)

Denizcilik Bankası Liman ci bir sendika kurulmuş oldu. Tahmil Tahliye servisi deniz günü evvelki sayılarımızda bildirdiğimiz gibi bu sendika idarecileri çok misaller vermiş, ve bu sendika idarecileri

Yükleme boşaltma servisi deniz işçileri sendikası ismini taşıyan bu sendikanın son zamanlarda işçi aleyhine giriştiği bir hareket gerek aklı başında işçiler ve gerekse sendikacı (Devamı 2 nolda)

Liman dok sendikası Kasımpaşa şubasının bir prensip kararı

Denizcilik Bankası Haliç tersanesinde bir müddet evvel işçi mümessilleri toptan istifetmiş olduklarını evvelki sayılarımızda sebepleriyle beraber bildirmiştik.

Kâmil İdil Vekâlet emrine alındı

İşçi Sigortaları kurumu Umum Müdürü Doktor Kâmil İdil'in Vekâlet emrine alındığını bildirmektedir.

Bilindiği gibi bundan iki ay evvel işçi sigortaları muamelâtında yolsuzluk bulunduğu dair yapılan bazı ihbarlar sonunda Kâmil İdil'e üç aylık mecburi izin verilmişti. Maliye ve Çalışma vekâleti müfettişleri, yaptıkları tahkikat sonunda Umum Müdürlüğün muamelâtında usulsüz alım ve satım yapıldığını tesbit etmişlerdir.

Bunun üzerine Kâmil İdil'in vekâlet emrine alınması için Başvekilden de gerekli müsaade alınmıştır.

Liman Dok Gemi sanayii işçileri sendikası Kasımpaşa şubesi yönetim kurulu bu mevzuu önemle ele almış yeni mümessil seçimlerinin bir an evvel yapılması hususunda ilgili makamlar nezdinde teşebbüse geçmeğe karar vermiştir. Sendika idare heyeti bu arada çok mühim sayılacak bir prensip kararma da varmıştır.

Bu karara göre Kasımpaşa şubesi üyelerini olağanüstü bir toplantıya davet edecek ve bu toplantıda sendikanın göstereceği mümessil namzetleri tesbit edecektir.

Bu toplantıda tesbit edilecek namzetlere karşı cephe alanlar, aleyhinde propaganda yapanlar, ayrı liste çıkararak kendilerini mümessil olarak namzet koyanlar sendikaya karşı cephe almış sayılacak ve sendika ana nizamnamesinin madde mahsusasına göre cezalandırılarak sendikadan ihraç edileceklerdir.

İşçilerin Kıdem tazminatı yanlışı mı ödeniyor ?

3008 sayılı kanunun 13 üncü maddesi gereğince bir işyerinde (3) yıl ve daha fazla yıllar çalışmış bulunan işçi işveren tarafından işinden çıkarıldığı takdirde beher senesine işçinin en son almış bulunduğu ücreti hesap edilerek 15 günlük ücret ödenir.

İşçinin hizmeti tam iş yılından birkaç ay veya birkaç gün eksik olursa işverenlerce o yıl ki hizmeti kayımdan sayılmaz ve o sene; mahsuben para verilir.

Halbuki İstanbul Üniversitesi medenî hukuk ve iş hukuku profesörü Dr. Ferid Hak-

kı Saymen Türk İş Hukuku ismindeki kitabında bu husus hakkında aynen şöyle denilmektedir:

Ferdî iş münasebatı hükümleri faslının 602—603 sayfaları kıdem tazminatı kısmında (B):

(Esas itibariyle ikramiyeyi işveren öder. İşçi işe başladığı günden akdin feshi tarihine kadar aynı iş verenin emrinde çalışmış ise mesele yoktur. Hattı fâsılalı olmakla beraber aynı işveren hizmet etmiş ise, işveren kıdem ikramiyesini ödeyecektir. İşyeri başkasına intikal etmiş ise kıdem tazminatını bu intikal devresinden işveren aynı evvelki işveren ödeyecektir.

(İş K. M. 13) İşyeri intikal edip faaliyet sahasını değiştirmeyecekse ve evvelki işçileri istihdam etmekte devam ed-

Devamı sahife 2

Ham madde buhranı

Yün İplik sanayiinde hüküm süren ham madde buhranı neticesinde bir çok işyerlerinin kapanmış ve bu arada binlerce işçinin işsiz kaldığını yazmıştık. Bu işçiler arasında 5 — 6 aydan beri işsiz kalan kalifiye işçilerde bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmı uzun müddet iş bulmak ümidiyle bir çok iş yerlerinin kapılarını aşındırdıktan sonra meslek değiştirmek zorunda kalmışlardır. Meslek değiştiren işçiler arasında gazete müvezziliği seyyar

saticılık ve hamallık yapanlar vardır.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre bu sanayideki işsizlik karşısında iş ve işçi bulma kurumu Tekstil Örne Sanayii işçileri sendikasına müracaatla işsiz kalan işlere iş bulacağını bildirmiştir. İşçi mümessilleri de dünden itibaren Sendikanın Eyüp şubesine müracaat eden ve 2000 e yakın olduğu söylenen işçileri 30 kişilik guruplar halinde İş ve İşçi Bulma Kurumuna yollamağa karar vermiştir.

SAHİBİ

Deniz - İş Federasyonu

Yazı İşleri Müdürü
MEHMET ALİ SARI

Teknik Sekreter
ENVER EBCİ

Basıldığı yer: Vakit Matbaası

SENDİKALI

DENİZ - İŞ

MEDENİYET;
MÜSPET İLİM VE
İŞÇİNİN EMEĞİYLE
MEYDANA GELİR!

Sayı: 58 — 15 Şubat 1955 Salı 15 günde bir Salı günleri çıkar. Fikrî, içtimaî, iktisadî işçi gazetesi

FİYATI: 10 KURUŞ

Denizcilik Bankası işçilerine ikramiye verecek

Belediye gelirleri Prof. Orhan Tuna

belediye gelirlerinin gayet ehemmiyetli rolü olduğu aşikârdır. Ancak memleketimizde belediye gelirlerinin öteden beri düşük bir seviyeye arz edilmesi bu imar ve ihya işini esaslî şekilde aksatan bir âmildir. Avrupa memleketlerinde belediye gelirlerini bizimkilerle kıyasladığımız takdirde bu sahada ne kadar fena durumda olduğumuz meydana çıkar. Kabahat ki mindir? Bunu tayin etmek o kadar müşkül değildir. Bir defa belediyelere ait olması icap eden bazı hizmetleri bizzat devlet ifa etmekte ve pek tabii olarak da bu kabil hizmetlerden elde olunan gelirlerden belediyelerimiz mahrum kalmaktadır. Diğer taraftan belediye resim, harç ve vergileri hemşehrilerin gelirleriyle âhenk tar değildir. Filhakika bu sıralarda gazetelere intikal eden bir havadis büyük şehirlerimizden biri olan Adananın bir yıl içindeki beledi gelirinin üç milyon liraya da hi bulmadığını göstermektedir.

gelmiştir. Bundan iki yıl önce Adana ve havalisini ziyaretimizde
Devamı 2 inci sayfada.

Bu hususta beyanatta bulunan sayın umum müdür Yusuf Ziya Öniş, çıkarılan menfi şa-yiaların doğru olmadığını, yalnız Deniz işçilerinin durumunun tedkik edildiğini söyledi

İktisadî devlet teşekküllerinde le ikramiyenin verilmeyeceğine da ki işçilere birer maaş nisbetinde ir alındığı söylenen prensip kara ki işçilere birer maaş nisbetinde rının doğru olmadığını söyleye ikramiye verilmesini amir kanu rek demiştir ki:

nun bugünlerde bir münakaşa “— Biz yüzde 51 i devlet ser mevzuu haline geldiği ve bu ara mayesi ile idare dilen bir müesse da Denizcilik Bankasının— menfi se olarak kanunun icabını yrine bir karara vardığına dair haber getireceğiz. İşçilerimiz ikramiye ler işçiler arasında endişe uyan lerini alacaklar.,,

İrmıştır. Yirmi bin civarında işçi kütle Sendikalara baş vuran işçiler sini sevindirecek olan bu haberi netice itibariyle kanunî hak kar verirken 26.1.1955 tarihinde ka şısında idarî kararın hâkim ola bul edilen 6452 numaralı kanun miyacağını bildirerek, durumun da tasrih edilmeyen bir nokta yi mesul makam taraından açıklan ne de ayrı bir tetkik mevzuu ol masını istemişlerdir. n mak istidadını göstermektedir.

Bu hususta Denizcilik Bankası İkramiyeyi alacak olan 3460 Umum Müdürü Yusuf Ziya Öniş Devamı 2 inci sayfada

Izmir liman tahmil tahliye işleri mütahitten alındı

rak işçiye asgari ücret verilmesini istemişti.

Biz işçiye iş verilmeyen günler için ücret isterken, Hakem Kurulu ve diğer alâkalı makamlar huzurunda müdafaa olarak diyorduk ki

İşçilerimiz her sabah saat 7 de işyerine mecburî geliyor ve saat 10 ile 11 e kadar işyerinde bekliyor, işçiye iş verilmeyen bugünlerde işçiye yemek de verilmiyor ve bu sebeple iş verilmeyen işçiler o günü öğle yemeğini dahi dışarıda yemeğe mecbur oluyor. Bu sebeple her işçi böylece dört beş lira masraf yapıyor. Halbuki işveren, bazı işçilere iş vermediği gibi,

verilmesini isteseydiler kendilerine teşekkür ederdik. Fakat onlar bunu yapmadılar.

Üstelik iş verilmeyen günlere işçiye asgari ücret olarak 6 lira olarak verilmesini karara bağladığımızı 3 liraya indirmektedirler.

İşçi arkadaş:

Bir kere düşün, asgari ücret nedir) Asgari ücret demek, işçinin eline geçen en az ücret demektir. Biz bankaya işçiye 6 liradan az ücret vermeyeceğimizin dedik ve kabul ettirdik. Hakem Kurulu da Tahmil Tahliye işçilerine iş verilmediği günlerde dahi yemek ve yol mas-

ız? Dizin 3 liraya olarak karara bağladığımız ücreti 3 liraya nasıl indirirsiniz? Yok eğer işveren sendikası iseniz? İsminizdeki işçi sendikası kelimesini kaldırmanızı tavsiye ederiz. Yok eğer şahsi menfaatiniz için işçi menfaatini feda etmeğe uğraşıyorsanız Allah sizi muvaffak etmeyecektir. İşçi arkadaş:

İşçi dâvasını kavramış bir cemiyet olarak seni ikaz etmeyi bir vazife bildik, çünkü aynı zamanda senin ücretinle birlikte bizim de ücretimiz inecektir. Saygılarımızla.

İstanbul Liman Tahmil ve Tahliye İşçileri Sendikası İdare Heyeti.

Kongreye dâvet

İstanbul Liman Dokları Gemi Sanayii İşçileri Sendikası Yapı Kooperatifî Ortaklığından:

5.3.1955 Cumartesi günü saat 14 de Kasımpaşa Ünal Sineması salonunda yıllık Genel Kurul toplantısı yapılacağından bütün üye arkadaşların menfaatleri için bu mühim kararlar verilmesi gerektiğinden teşrifleri rica olunur

Gündem:

- 1 — Yoklama
- 2 — Açılış ve Kongre divanı seçimi.
- 3 — Çalışma raporu.
- 4 — Hesap raporu.
- 5 — İdare kurulu seçimleri.
- 6 — İnşaat durumu.
- 7 — Dilekler.
- 8 — İdare Kuruluna tam selâhiyet verilmesi.

Erkek ve Kadın Terzisi

**ENVER EBC İ
PARİSTEN MEZUN**

Bevoğlu İstiklâl Caddesi; Bü
vükparmakkadı Sok. No: 25
Tel: 41173

avukatları da durumu... işçilere tak
takip etmişlerdir. Bu arada biki-
Tramvay İdaresi avukatı Sen-
dikalar Birliği avukatları ve di-
ğer birçok iş avukatları da işçi-
mektir.

Denizcilik Bankası işçilerine ikramiye verecek

(Başarafa 1 inçle)

ve 6212 numaralı kanun şümulü ne giren müessese işçilerinin, yine kabul edilen 3008 sayılı iş kanununun muaddil birinci madde sindeki evsafa uygun olması şart koşulmaktadır. Bu hal karşısında Denizcilik Bankası işçilerinden yalnız karada çalışan işçiler bu hakka sahip bulunabileceklerdir. Zira denizde çalışan işçiler için 6379 numaralı Deniz İş Kanunu mer'î bulunduğundan, 3008 numaralı kanun çevresinden hariç tutulmuşlardır. Temettü ikramiye lerinden bu topluluğunda istifade edip edemeyeceği izaha muhtaçtır ki Vekiller Heyetinin gün tes bitinde, en mühim olan bu nok-

tanım açıkça tefsiri beklenmektedir.

Diğer taraftan yine 6452 sayılı kanun işçi vasfını haiz olanlara aldığı ücret hangi sistemle olursa olsun bir aylık tutarı geçmemek suretiyle ilâve tediye yapılabileceğini bildiren azami haddi tayin etmektedir. Buna göre o mik tardan daha az bir tediye yapılabileceği bahis mevzuu görülebilir.

İşçilerimize ödenmesi tkarrür eden bu ilâve ücretin, Vekiller heyetince yapılacak gün tayini sırasında mahrumiyete sebep olmaya cık bir izahla temini arzulamaktadır.

İşçilerin kıdem tazminatı yanlışı ödenecek

(Başarafa 1 inçle)

lecekse kıdem ikramiyesini yeni işveren ödeyecektir. Ezcümle hükümet tarafından bir iş letmeye el koyma halinde (ve işyerinde işçilerin çalışma mükellefiyeti bulunduğu takdirde) kıdem ikramiyesini evvelki işveren değil fakat yeni işveren olan idare tediye ile mükellef olur. Bu yazı Temyiz Mahkemesinin 14—12—1949 ve 19/15 sayılı tavsiye işihat kararı gereğince mükellef olur.

Maamafih kanun (salahai hüküm) mevcut bulunacağı

da kabul ediliyor. Burada (hüküm) tabirini kanaatimizde devir veya intikale müteallik yapılabilecek olan hukukî muameleye (Ekseriya bir akidde) dercedilecek kıdem ikramiyesiyle alâkalı hüküm olarak anlamak lâzımdır. Yok hususî kanuna müsteniden bir Vekiller Heyeti kararını (koordinasyon) da yanılarak yapılacak olan intikaller için bu kararda bir taraflı olarak kıdem ikramiyesini evvelki işverene yükletmek doğru olmaz.

